

21. srpna 2009

Zástupcům organizací, které se angažovaly a angažují v pomoci při a po záplavách na přelomu června a července 2009

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

zdravíme Vás uprostřed práce, která má zmírňovat dopady povodní pro všechny skupiny zasažených a výsledně – jak doufáme – proměnit nepřízeň osudu v dobrou zkušenost a v možnost růstu.

Vážíme si toho, že zůstáváte s lidmi i v době obnovy, kterou nyní prochází celý kraj.

Píšeme Vám, protože my všichni - jako pracovníci sociálních služeb a dalších pomáhajících profesí - tvoříme skupinu lidí, výrazně zasaženou událostí a jejími důsledky. Máme zároveň síly a zdroje, abychom i my proměnili zátěž v růst a dobrou zkušenost. **Co k tomu potřebujeme?**

1. vědět, že děláme dobře dobrou práci

Potřebujeme znát svoji roli a svůj úkol, vědět, proč na místě jsme, a rozumět tomu. Vědět, že naše práce má specifický přínos (= že děláme něco, co vyžaduje profesionalitu, nikoli něco, na co stačí běžná sousedská výpomoc).

V systému pomáhání po neštěstích a katastrofách se však málokdo zabývá cíli pomoci a naším úkolem a rolí v ní. Stává se pak, že začneme důležitost svého nasazení dokazovat špatným stavem lidí, kterým pomáháme, nebo špatným stavem organizací, které pomáhají vedle nás. Navíc chceme „mít něco v ruce“: rozdáváme letáky určené pro jiné příležitosti, překračujeme kompetence, jen abychom měli „co nabídnout“.

2. uvědomovat si, že pomáhání /nám/ pomáhá a proč nám pomáhá

Pomoc patří mezi hlavní reakce na neštěstí. My sami pomáháme, protože nám to z nějakého důvodu dělá dobře. Podobně jsou na tom i ostatní lidé. Zisky a výdaje pomáhání by měly zůstat v rovnováze stejně jako přijímání pomoci a její poskytování. Když se naší motivací k pomáhání nezabýváme, může se stát, že se snažíme být hodně „mocní“, aby nás nezasahovala bezmoc kolem. Pokouší nás opojnost dávání - „syndrom děda Mráze“ – jenže jde o past, protože jeho protějškem je „syndrom natažené ruky“. A co odpovíme, až se nás lidé, kterým pomáháme, zeptají: „Proč jste tady? Co tady chcete? Proč pomáháte druhým?“ – Připravme se; ptejte se nejprve sami sebe.

3. mít kontakty s rodinou a dalšími lidmi, kteří žijí dál svůj „obyčejný život“

Doba obnovy po katastrofě typu povodní se nazývá „lábánky“. Lidé si pomáhají, je jasné, co je dobře, a co špatně, vyžít se dá s pár věcmi, máloco je opravdu důležité. V takové atmosféře vidíme lidi mnohdy z lepší stránky a také my jsme tak viděni. Stává se, že se najednou cítíme blíž těm, kterým pomáháme a s kterými pomáháme, než našim blízkým doma. Jednoho dne se ale máme domů vrátit a být opět „obyčejnými“ lidmi se „zbytečnými“ starostmi.

Uvedené potřeby pracovníků a také nástrahy při jejich naplňování jsou po povodních a jiných katastrofách běžné.

Jednou z cest, jak můžeme z rizik pomáhání dělat příležitosti, jsou **koordinační, vyhodnocovací a zakončovací setkání**. Vyhodnocovací setkání slouží pro zvládnutí situací typu 1., zakončovací setkání jsou určena více pro situace typu 3, koordinační schůzky se vyplácí udělat na začátku pomáhání, ale i při přechodu z jedné etapy do druhé.

Nabízíme Vám uspořádání a vedení či facilitaci koordinačních, vyhodnocovacích a zakončovacích schůzek a věříme, že společně se můžeme mnohému naučit a mnohé zvládnout.

Za Psychosociální intervenční tým

Karel Šimr, koordinátor
koordinator@pit-cr.info
mobil: 739 244 774
<http://pit-cr.info>

Psychosociální intervenční tým je mezioborové dobrovolnické uskupení lidí, kteří se zabývají na komunitu orientovanou pomocí po neštěstích.